تاریخ نویسان ایرانی

ردای تاریخ‌نگاری بر دوش ابوریحان بیرونی

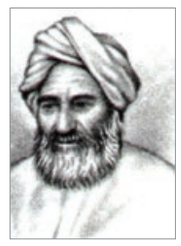

رودسری- بسیاری از ما ایرانیان، محمد بن احمد بیرونی، مشهور به ابوریحان را دانشمندی جامع‌الاطراف می‌دانیم که در علوم مختلف، به ویژه دانش‌های تجربی سرآمد روزگار خود بود. این دیدگاه کاملاً صحیح، مانع از آن شده است که دیگر جنبه‌های حیات علمی این دانشی مرد ایرانی، به درستی دیده شود. بیرونی، افزون بر سرآمدی در علوم تجربی، در عرصه تاریخ نیز پژوهشگری کم‌نظیر بود. «آثار الباقیه»، یکی از برجسته‌ترین آثار وی که در دوران جوانی بیرونی به رشته تحریر درآمده، خود نمونه‌ای برجسته در این زمینه است. او در این کتاب، با دقتی مثال‌زدنی به بررسی تاریخ و احوالات اقوام ایرانی و حتی غیرایرانی پرداخته و از خیر جزئی‌ترین اطلاعات نیز، نگذشته است. شاید ادعایی به گزاف نباشد اگر بگوییم کیفیت و عنوان بسیاری از آداب و رسوم ایرانیان قدیم، با اهتمام بیرونی در «آثار الباقیه» ماندگار شد و دست روزگار، نتوانست آن‌ها را از صفحه ذهن مردمان این سرزمین پاک کند. کتاب ابوریحان، یکی از قدیمی‌ترین منابعی است که در آن به جشن سپندارمذگان اشاره شده است؛ جشنی برای پاسداشت مقام بانوان ایرانی که در میان ایرانیان قدیم رایج بود. نکته دیگری که به کار بیرونی به عنوان یک تاریخ‌نگار ارزش ویژه‌ای داده، توجه او به موضوع گاه‌شماری است. وی به عنوان یک دانشمند ستاره‌شناس و طبعاً، آگاه از مباحث مربوط به تقویم، با دقت زیادی به شیوه‌های گاه‌شماری در میان اقوام مختلف می‌پردازد. تلاش او برای ثبت این مباحث، نه تنها برای مطالعات تاریخ ایران، بلکه برای بررسی تاریخ اقوام همسایه نیز، از اهمیت خاصی برخوردار است. اطلاعاتی که بیرونی در این زمینه گردآوری و ثبت کرد، امروزه در بررسی‌های مربوط به گاه‌شماری و نیز، تقدم و تأخر وقایع تاریخی و زمان وقوع آن‌ها، سخت کارآمد است. محمد بن احمد بیرونی، مشهور به ابوریحان بیرونی، در شهریورماه سال ۳۵۲ هـ.ش، در شهر کاث، جایی نزدیک خوارزم، متولد شد و در آذرماه سال ۴۲۷ هـ.ش، در غزنه دارفانی را وداع گفت و در همین شهر مدفون شد. بیرونی به دلیل تسلط بر زبان‌های عربی، سانسکریت، یونانی، عبری و سُریانی، این توانایی را داشت که از منابع گوناگون موجود در زمان خود، برای پربارتر کردن آثار گوناگونش در عرصه‌های مختلف و از جمله تاریخ، بهره ببرد. او به دلیل رویکرد بی‌طرفانه‌اش در انتقال روایت‌های تاریخی شهرت دارد و نظریات او، معمولاً به عنوان دیدگاه‌های یک اندیشمند ثقه مورد توجه قرار می‌گیرد. از آثار مشهور ابوریحان بیرونی، می‌توان به این موارد اشاره کرد: تحقیق ماللهند (درباره تاریخ و فرهنگ هند)، التفهیم لاوایل صناعة التنجیم (در ستاره‌شناسی)، قانون مسعودی (در ستاره‌شناسی)، الجماهر فی معرفة الجواهر (در کانی‌شناسی) و الصیدنة فی الطب (درباره گیاهان دارویی). بیرونی مدت‌ها در دربار غزنویان حضور داشت و برخی از آثار وی مانند تحقیق ماللهند، حاصل همراهی او با سلطان محمود غزنوی در سفر نظامی وی به هندوستان و همنشینی ابوریحان با علما و اندیشمندان هندی است. به پاس خدمات این دانشمند و مورخ ایرانی، یکی از دهانه‌های کره ماه به نام وی، نام‌گذاری شده است.

۷۵ سال «تروریسم دولتی» آمریکا

نمونه‌هایی از آدم‌کشی‌های هدفمند سران کاخ سفید در سراسر دنیا، پس از جنگ جهانی دوم

جواد نوائیان رودسری- نوام چامسکی، اندیشمند معاصر آمریکایی، دولتمردان کشورش را «بزرگ‌ترین حامی تروریسم دولتی در جهان» می‌داند؛ ادعای او در مطالعات میدانی، مصادیق متعدد و فراوانی دارد؛ آمریکا، بدون هیچ تردیدی، سازمان‌دهنده و حامی فجیع‌ترین اقدامات تروریستی در دنیاست. دولتمردان این کشور، به‌ویژه پس از جنگ جهانی دوم و باز شدن عرصه استعمارگری برای آن‌ها، موجی از تروریسم دولتی را با شعار دموکراسی به راه انداختند و با این پارادوکس عجیب، درصدد توسعه نفوذ خود در تمام کره خاکی برآمدند. طی این سال‌ها، تمام کسانی که عرصه را بر توسعه‌طلبی یانکی‌ها تنگ کرده‌اند، به یک هدف متحرک تبدیل شده‌اند. آمریکا افزون بر حضور مستقیم در عرصه تروریسم دولتی، به عنوان حامی این اقدام از سوی اقمارش، نقشی مهم در اقداماتی از این دست ایفا کرده است. رژیم صهیونیستی به عنوان مهم‌ترین متحد آمریکا در خاورمیانه و بلکه همه دنیا، این ویژگی شوم را به تمامی حفظ می‌کند. بی‌شک، شهادت مظلومانه سردار حاج قاسم سلیمانی، آخرین نمونه از این رویکرد دولتمردان آمریکایی نخواهد بود و آن‌ها برای رسیدن به اهدافشان در سراسر دنیا، از تروریسم دولتی به مثابه یک سیاست دایمی، استفاده خواهند کرد. در واقع، تا دولت تروریست آمریکا برقرار باشد، تروریسم دولتی نیز برقرار خواهد بود. آن‌چه در این نوشتار خواهید خواند، «مشت نمونه خروار»، از صدها تروری است که با هدایت دولت آمریکا، از سال ۱۹۴۵ به بعد، اتفاق افتاده است.

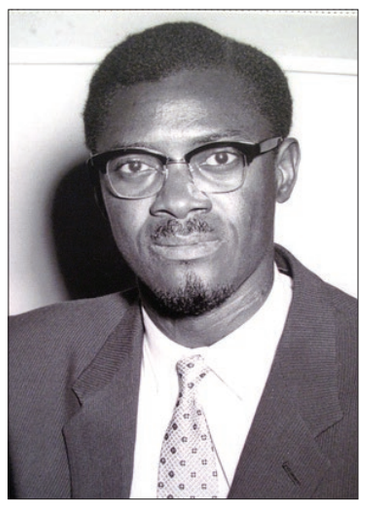

پاتریک لومومبا

سالوادور آلنده

برهان‌الدین ربانی

هوگو چاوز

■ **پاتریک لومومبا و منافع به خطر افتاده غرب**

پاتریک لومومبا، یکی از مشهورترین چهره‌های تاریخ معاصر آفریقا و یکی از محبوب‌ترین آن‌هاست. او به عنوان رهبر استقلال کشور کنگو و ناجی ملتش از زیر یوغ استعمار بلژیک شناخته می‌شود. اقدامات لومومبا در ملی کردن معادن کشورش و کوتاه کردن دست استعمارگران از مرکز قاره آفریقا، منافع غرب در قاره سیاه را به شدت با خطر روبه‌رو کرد. بسیاری از مورخان گمان می‌کنند که لومومبا در یک طرح از پیش تعیین شده و توسط نیروهای حافظ صلح سازمان ملل که مسئولیت آن‌ها بر عهده آمریکایی‌ها بود، ضمن ساقط کردن هواپیمایش، ترور شد و به قتل رسید؛ اما اسنادی که در سال ۲۰۰۰ میلادی منتشر شد، نشان داد که دولت آمریکا از مدت‌ها قبل به دنبال رهبر استقلال کنگو بوده است. دوایت آیزنهاور، رئیس‌جمهور وقت آمریکا با پیشنهاد سیا برای ترور لومومبا موافقت کرد و در پی آن، دکتر گالیب، دانشمند وابسته به سیا، مسئولیت تهیه خمیردندانی با تیوب سمی برای لومومبا را برعهده گرفت؛ اقدامی که البته راه به جایی نبرد. لومومبا در ۱۷ ژانویه ۱۹۶۱، در حالی که تنها ۳۵ سال داشت، در سانحه هوایی ناشی از حمله نیروهای حافظ صلح سازمان ملل، وابسته به آمریکا، کشته شد.

■ **سالوادور آلنده و رسوایی سیاه کاخ سفید**

سالوادور آلنده در سال ۱۹۷۰، با رأی قاطع مردم شیلی، رئیس‌جمهور این کشور شد. او یکی از محبوب‌ترین و مردمی‌ترین رؤسای جمهور تاریخ شیلی محسوب می‌شود. آلنده خواستار کشوری مستقل بود و قدرت آمریکا در سرزمینش را برنمی‌تابید. سیاست استقلال و نیز، پیوستگی با شوروی، آلنده را به هدف متحرک سازمان سیا تبدیل کرد. اقدامات فراوانی برای برکناری وی انجام شد، اما به نتیجه نرسید. آمریکایی‌ها چاره کار را در حذف آلنده دیدند؛ سیستم تروریسم دولتی یانکی‌ها فعال شد. آن دسته از نمایندگان مجلس شیلی که طرفدار آمریکا بودند، کوشیدند با اتخاذ رویکردهای به ظاهر قانونی، آلنده را از میدان به در کنند؛ اما این امر شدنی نبود. به همین دلیل، یگان‌های نظامی مخالف رئیس‌جمهور، با هدایت و فرماندهی پینوشه، طرح آمریکایی کودتا را اجرا کرد. کاخ ریاست جمهوری شیلی که آلنده در آن حضور داشت، توسط هواپیماها بمباران شد و به این ترتیب، تروریسم دولتی آمریکا به هدف خود رسید.

■ **برهان‌الدین ربانی و تقابل با جنگ‌طلبی آمریکا**

در تاریخ معاصر افغانستان، برهان‌الدین ربانی به عنوان یکی از چهره‌های مبارز و البته، مدافع صلح پایدار در این کشور شناخته می‌شود. او پس از سقوط دولت کمونیستی افغانستان، بارها در کسوت‌های مختلف سیاسی، به ایفای نقش در این کشور پرداخت. با این حال، او یک مسئله اساسی بر سر راه منافع و اهداف آمریکا بود؛ ربانی تلاش می‌کرد صلح را در افغانستان برقرار کند، او به دنبال برقرار کردن آشتی میان همه گروه‌های افغان بود؛ اما این رویه در راستای خواست ایالات متحده قرار نداشت. آمریکایی‌ها به بهانه حضور طالبان و القاعده در افغانستان، مایل به حضور نظامی در این کشور بودند. هر چند این بهانه، توسط هیلاری کلینتون، وزیر خارجه اسبق آمریکا، به طرز مفتضحانه‌ای بی‌اعتبار شده بود؛ کلینتون بدون پرده‌پوشی و به طور رسمی، طالبان و القاعده را دست‌پرورده دولت آمریکا معرفی کرد. به هر حال، حذف برهان‌الدین ربانی، مانند احمدشاه مسعود، می‌توانست در تنور ناامنی افغانستان بدمد و شرایط را برای حضور بیشتر و طولانی مدت آمریکایی‌ها فراهم کند. برهان‌الدین ربانی، بر همین اساس، یک هفته پس از حضورش در تهران و شرکت در کنفرانس بیداری اسلامی، در ۹ شهریور ۱۳۹۰، با پوشش اطلاعاتی و امنیتی کاخ سفید و به دست تروریست‌های اجیر شده ایالات متحده، ترور شد و به قتل رسید.

■ **هوگو چاوز و چالش هژمونی آمریکا**

هوگو چاوز، رئیس‌جمهور فقید ونزوئلا، یکی از مشهورترین قربانیان تروریسم دولتی آمریکاست. او از معدود سیاستمدارانی بود که توانست سیاست ایالات متحده در آمریکای لاتین را به چالش بکشد و هژمونی سران کاخ سفید را تهدید کند. چاوز به دلیل سیاست سازش‌ناپذیرش در مقابل آمریکا، همواره در معرض تروریسم دولتی قرار داشت؛ سران کاخ سفید نمی‌توانستند ظهور یک کاسترو جدید را در آمریکای لاتین، جایی که بر اساس دکترین مونرو، حیاط خلوت آن‌ها محسوب می‌شد، تحمل کنند. وقتی آمریکایی‌ها نتوانستند طرح‌های گوناگون تروریستی را برای از میان برداشتن چاوز به مرحله اجرا درآورند، راهکار ترور بیولوژیک وی در دستور کار قرار گرفت و او با همین شیوه، کشته شد. هر چند از میان برداشتن چاوز هم، آمریکا را به همه اهداف خود نرساند، اما سرآغاز درگیری‌های داخلی در کشور ونزوئلا شد.

مفاخر دینی

بیانات رهبر انقلاب درباره مرحوم آیت‌ا... محقق داماد

مدافع امام(ره) و حامی نهضت اسلامی

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی، در دیدار اعضای ستاد همایش نکوداشت مرحوم آیت‌ا... محقق داماد که در تاریخ ۲۵ آذر ۹۸ برگزار شده بود، صبح روز پنج شنبه گذشته، در محل این همایش در قم منتشر شد. به گزارش پایگاه دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب، حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در این دیدار، مرحوم آیت ا... محقق داماد را به معنای واقعی کلمه، محقق و مدقّق و از ارکان علمی حوزه علمیه قم خواندند و با اشاره به کسب فیض علما و فضلای بزرگ از دروس ایشان، گفتند: از خصوصیات مرحوم آقای داماد، صراحت ایشان بود، همچنان که در قضیه انجمن‌های ایالتی و ولایتی، نامه امضا و در جلسات شرکت کرد و بعد از حادثه ۱۵ خرداد ۴۲ و بازداشت امام بزرگوار نیز، در جلسه‌ای، صریح و بی‌ملاحظه از امام(ره) حمایت و از کسانی که ایشان را تنها گذاشتند، شکایت کرد. رهبر انقلاب اسلامی، وجوه ممتاز علمی، عملی، تقوا و مردمی بودن را از دیگر ویژگی‌های آیت ا... محقق داماد دانستند و افزودند: با رحلت ایشان، قم یک ضربه علمی خورد، البته اکنون کارهای خوبی در خصوص چاپ تقریرات دروسشان انجام شده است و باز هم باید هر چه ممکن است از مباحث فقهی ایشان استخراج شود و در اختیار همه قرار بگیرد.

مکتوبات تاریخی

«کشتن امید»؛ سیاهه جنایات یک دولت یاغی

اسماعیلی - در میان آثاری که درباره دخالت‌های دولت آمریکا در مناطق مختلف جهان به رشته تحریر درآمده، کتاب «ویلیام بلوم»، یکی از بهترین آن‌هاست؛ «کشتن امید» (Killing Hope)، نامی برازنده برای این پژوهش گسترده و پرحجم محسوب می‌شود. بلوم در این کتاب، طی ۵۶ فصل، به ۵۶ مورد از دخالت‌های مستقیم دولت ایالات متحده در اقصی نقاط جهان، از اروپا تا آفریقا و از آسیا تا آمریکا می‌پردازد. بخش‌هایی از این اثر، به ایران اختصاص دارد و ماجرای کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ را بررسی می‌کند. نویسنده با تمرکز بر اقدامات بین‌المللی آمریکا در سال‌های بعد از جنگ جهانی دوم، سیاست خارجی و نظامی دولتمردان این کشور را به چالش می‌کشد. کتاب «کشتن امید» توسط منوچهر بیگدلی خمسه به زبان فارسی ترجمه شده و انتشارات اطلاعات، آن را در ۷۸۳ صفحه، روانه بازار نشر کرده است.

صفحه آرایی
واحد صفحه‌آرایی روزنامه خراسان
سفارش می‌پذیرد
۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰
layout@khorasannews.com
روزنامه مجله ویژه نامه کتاب
اینفوگرافیک گرید لوگو

همگرایی اجتماعی و جلب رحمت خداوند از آثار نیکوکاری است
جناب حاج آقای عندلیب
نیکوکار گرانمایه و ریاست محترم هیات مدیره خیریه محبان الحسین (علیه السلام)
اهتمام ویژه حضرتعالی در جایگاه والای دانایی و توانایی در امور خیریه و اجتماعی لازمه ستایش است بدین سان تبریکات خالصانه و ارادت خاضعانه خویش را در انتصاب حضرتعالی به سمت معاون دادستان و رئیس معزز دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه ۴ مشهد اعلام میدارد؛ باشد که ایزد منان در کلیه شئونات زندگی شما را در ظل توجهات خاصه و در کنف حمایت لایزال خود مستدام و محفوظ دارد.
حسین سالار مدیر عامل خیریه محبان الحسین (ع) ایتام ونیازمندان

خراسان
پذیرش غیرحضوری آگهی‌های تبریک، تقدیر و تشکر
پذیرش تلفنی:
۳۷۰۰ ۹۹۹۹
پذیرش تلگرامی:
۰۹۱۵۴۷۱۱۳۰۰

همسر عزیزم
خانم مهندس نیلوفر عارف نیا
انتخاب شایسته ات
را به عنوان مسئول فنی برتر استان
از صمیم قلب تبریک می گویم.
تحقق تمامی آرزوهایت آرزوی ماست.
هیرسا و همسرت

سرور ارجمند
جناب آقای سید هادی شریعت یار
انتصاب جنابعالی
به سمت معاونت دادستان
در امور اجتماعی و پیشگیری از جرم
دادسرای عمومی و انقلاب استان
را تبریک عرض نموده، کماکان آرزوی توفیق و خدمت به مردم را از خداوند منان برایتان آرزو داریم
جمعی از دوستان شما

جناب سروان مرتضی اقبالی
فرماندهی بخش احمدآباد
با سپاس از همت و تلاش و پیگیری مجدانه فرماندهی محترم و پرسنل تحت امرتان در پاسگاه ملک‌آباد در به دام انداختن سارقین منطقه و روستای ده سرخ کمال تشکر و قدردانی را داریم.
صفائیان- مهرداد

((آگهی مزایده مرحله اول - نوبت اول))
شهرداری گرمه مستند به مجوز شماره ۹۷/۸۵۵-۱۳۹۷/۰۶/۱۵ شورای اسلامی شهر گرمه در نظر دارد نسبت به فروش سه قطعه زمین با کاربری تجاری و دو قطعه زمین با کاربری مسکونی (واقع در گرمه - ضلع شمالی بلوار فدک، حد فاصل خیابان ۱۶ متری ضلع شرقی مدرسه موعود و خیابان ۱۲ متری ضلع غربی مدرسه موعود از محل پلاک ثبتی ۲۴۲۴ فرعی از ۱۷۶ اصلی بخش هفت بجنورد) از طریق مزایده اقدام نماید. لذا متقاضیان می توانند از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز با در نظر گرفتن شرایط و مشخصات ذیل قیمت پیشنهادی خود را در پاکت دربسته به دبیرخانه شهرداری تسلیم و رسید دریافت نمایند. شرایط: ۱-واریز سپرده شرکت در مزایده به ازای هر قطعه زمین به حساب شماره ۰۱۰۳۷۹۲۴۰۱۰۰۳ بنام شهرداری گرمه نزد بانک ملی که چنانچه نفرات اول تا سوم حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده واریزی آنان به ترتیب به نفع شهرداری ضبط و با نفرات بعدی عقد قرارداد خواهد شد. ۲-قیمت پیشنهادی نباید کمتر از قیمت پایه باشد. ۳-بهای زمین نقدا دریافت خواهد شد. و برندگان مزایده باید حداکثر تا هفت روز کاری به پرداخت وجه زمین اقدام نمایند. ۴-شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است. ۵-پیشنهاد دهندگان تایید می نمایند که مشمول قانون منع مداخله کارکنان دولت در معاملات دولتی مصوب دیماه ۱۳۳۷ نمی باشند. ۶-جلسه بازگشائی پاکات مزایده ۱۰ روز پس از انتشار آگهی مرحله اول - نوبت دوم برگزار خواهد شد.
۷-هزینه چاپ آگهی در روزنامه بر عهده برندگان در مزایده می باشد. ۸-متقاضیان جهت اطلاعات بیشتر به امور ساختمان و شهرسازی شهرداری مراجعه و یا با تلفن شماره ۰۵۸۳۲۵۰۲۰۱۴ داخلی ۳ تماس حاصل فرمایند.

ردیف	شماره قطعه	مساحت (متر مربع)	نوع کاربری زمین	آدرس ملک	قیمت پایه (ریال)	مبلغ سپرده	شماره حساب سپرده
۱	۱	۲۵۶/۳۷	مسکونی	ضلع شمالی بلوار فدک	۱/۰۲۵/۴۸۰/۰۰۰	۶۵/۰۰۰/۰۰۰	۰۱۰۳۷۹۲۴۰۱۰۰۳
۲	۲	۲۵۶/۳۷	مسکونی	ضلع شمالی بلوار فدک	۱/۰۲۵/۴۸۰/۰۰۰	۶۵/۰۰۰/۰۰۰	۰۱۰۳۷۹۲۴۰۱۰۰۳
۳	۳	۷۲/۵۵	تجاری	ضلع شمالی بلوار فدک	۱/۲۳۳/۳۵۰/۰۰۰	۶۵/۰۰۰/۰۰۰	۰۱۰۳۷۹۲۴۰۱۰۰۳
۴	۴	۶۹/۱۷	تجاری	ضلع شمالی بلوار فدک	۱/۱۰۶/۷۲۰/۰۰۰	۶۵/۰۰۰/۰۰۰	۰۱۰۳۷۹۲۴۰۱۰۰۳
۵	۵	۶۷/۶۹	تجاری	ضلع شمالی بلوار فدک	۱/۰۶۹/۵۰۲/۰۰۰	۶۵/۰۰۰/۰۰۰	۰۱۰۳۷۹۲۴۰۱۰۰۳

عباس یعقوبی شهردار

ATISAZ آتی‌ساز (سهامی خاص)
((مناقصه عمومی یک مرحله‌ای))
((نوبت اول))
شرکت آتی‌ساز در نظر دارد عملیات تهیه، حمل، نصب و راه اندازی چیلرهای موتورخانه مجتمع فیروزه شرق مشهد را از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به پیمانکار واجد شرایط و با صلاحیت واگذار نماید. لذا واجدین شرایط در صورت تمایل به همکاری میتوانند جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ نشر این آگهی حداکثر تا ساعت ۱۶/۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۹۸/۱۰/۱۸ ضمن در دست داشتن معرفی نامه به نشانی ذیل مراجعه نمایند.
نشانی: تهران- شهرک قدس (غرب)- میدان صنعت- بلوار خوردین- ۲۰۰ متر بالاتر از چهار راه هرمزان- دست راست، شرکت آتی‌ساز- تلفن: ۸۸۰۹۱۰۸۸
ضمناً تاریخ تحویل مدارک تکمیل شده حدکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۹۸/۱۰/۲۳ می‌باشد.
هزینه درج این آگهی بر عهده برنده مناقصه می باشد.
هزینه اسناد مناقصه به مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال هنگام دریافت اسناد از متقاضیان اخذ می‌گردد.
((شرکت در رد یا قبول یک یا همه پیشنهادها مختار می‌باشد))